

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2018 roku

Sąd Rejonowy w Limanowej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Iwona Trzeciak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Danuta Matras

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2018 roku w Limanowej

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 1.513,74 zł (jeden tysiąc pięćset trzynaście 74/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 listopada 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 404,32 zł (czteryście cztery 32/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 9 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

III. umarza postępowanie w zakresie żądania zasądzenia:

- kwoty 3.289,16 zł (trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt dziewięć 16/100) z odsetkami od dnia 3 listopada 2016 roku do dnia zapłaty;

- kwoty 573,25 zł (pięćset siedemdziesiąt trzy 25/100) z odsetkami od dnia 9 lipca 2015 roku do dnia zapłaty;

IV. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

V. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 346,10 zł (trzysta czterdzieści sześć 10/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

VI. tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa poleca ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Limanowej od:

- (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 213,84 zł (dwieście trzynaście 84/100),

- (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 146,16 zł (sto czterdzieści sześć 16/100).

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 31 października 2018 roku

Pozwem z 24.03.2017 r. strona powodowa (...) S.A. z siedzibą w W. wystąpiła przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę kwot:

- 8.359,85 zł wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3.11.2016 r. do dnia zapłaty – tytułem naprawienia szkody w pojeździe marki S. nr rej. (...),
- 615 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty – tytułem zwrotu wydatków za kalkulację naprawy,
- 1.025,34 zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia 9.07.2015 r. do 31.12.2015 roku i odsetkami ustawowym za opóźnienie 1.01.2016 r. do dnia zapłaty – tytułem naprawienia szkody w pojeździe marki S. nr rej. (...),
- 615 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty – tytułem zwrotu wydatków za kalkulację naprawy.

Nadto wniosła o obciążenie pozwanego kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 9.01.2017 r. nabył na podstawie umowy cesji:

- wierzytelność z tytułu odszkodowania za szkodę rzeczową w pojeździe marki S. nr rej. (...), który został uszkodzony w wyniku kolizji drogowej z dnia 3.10.2016 r.; w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego poszkodowany – właściciel samochodu otrzymał odszkodowanie w kwocie 2.110,84 zł, jednakże w ocenie powoda zaniżono wartość kosztów naprawy;
- wierzytelność z tytułu odszkodowania za szkodę rzeczową w pojeździe marki S. nr rej. (...), który został uszkodzony w wyniku kolizji drogowej z dnia 8.06.2015 r. ; w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego poszkodowany – właściciel samochodu otrzymał odszkodowanie w kwocie 2.476,75 zł, jednakże w ocenie powoda zaniżono wartość kosztów naprawy.

W obu wypadkach przed wytoczeniem powództwa powód zlecił sporządzenie prywatnej ekspertyzy celem ustalenia rzeczywistych kosztów naprawy, wobec czego powód domaga się także zwrotu kosztów w tym zakresie.

W pisemnej odpowiedzi na pozew (k. 61-63) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany zarzucił, że przyznanie powodowi dalszych kwot odszkodowań jest niezasadne, gdyż wypłacone już odszkodowania stanowią wyrównanie poniesionej szkody. Pozwany wskazał, że nasycenie rynku częściami zamiennymi pozwala na wykonanie naprawy w szerokim zakresie cenowym. Zakwestionował przyjętą przez pozwanego stawkę roboczogodziny. Zarzucono także, że niezasadne jest dochodzenie kosztów prywatnych opinii, która są nieprzydatne dla potrzeb tego postępowania. Zlecając wykonanie takiej ekspertyzy powód zrobił to wyłącznie na własne ryzyko. Ponadto powód to podmiot zawodowo trudniący się dochodzeniem roszczeń, a zatem usługa wyceny kosztów powinna stanowić koszty prowadzenia działalności powoda.

W piśmie z dnia 16.10.2018 r. (k. 162) pozwany poinformował, że dokonał na rzecz powoda następujących wpłat:

- 3.289,16 zł z odsetkami za opóźnienie od 3.11.2016 r. – tytułem naprawienia szkody w samochodzie S.,
- 573,25 zł z odsetkami od 9.07.2015 r. – tytułem naprawienia szkody w samochodzie S..

W piśmie z dnia 23.10.2018 r. (k. 166-168) powód cofnął pozew w części dotyczącej:

- szkoda w pojeździe S. : co do zasądzenia kwoty 3.289,16 zł z odsetkami od 3.11.2016 r. do dnia zapłaty,

- szkody w pojeździe S.: co do zasądzenia kwoty 573,25 zł z odsetkami od 9.07.2015 r. do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie żądanie zostało podtrzymane.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3.10.2016 r. miał miejsce wypadek, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki S. nr rej. (...) należący do R. N..

Pojazd sprawcy zdarzenia ubezpieczony był z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC) u pozwanego.

(okoliczności bezsporne)

R. N. zgłosił szkodę ubezpieczycielowi. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki szkody powstałej w wyniku kolizji i przystąpił do likwidacji szkody. Na potrzeby likwidacji szkody została przeprowadzona kalkulacja. Łączne koszty naprawy z robocizną ustalono na kwotę 2.110,84 zł brutto.

Decyzją z dnia 24.10.2016 r. przyznano i wypłacono poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 2110,84 zł.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 25.11.2016 r. poszkodowany dokonał cesji na rzecz (...) Sp. z o.o. wierzytelności z tytułu szkody powstałej w wyniku zdarzenia z 3.10.2016 r., wskutek którego został uszkodzony samochód marki S. nr rej. (...) przysługująca mu wobec (...) S.A. oraz wobec sprawy zdarzenia. Następnie umową z dnia 9.01.2017 r. (...) Sp. z o.o. dokonała cesji w/w wierzytelności na rzecz strony powodowej. O obu cesjach pozwany został powiadomiony pisemnie.

(dowód: umowy przelewu wierzytelności k. 14, 17, zawiadomienia o przelewie k. 15, 18, decyzja o przyznaniu odszkodowania k. 22, kalkulacja sporządzona przez ubezpieczyciela k. 24-26, akta szkodowe na płycie CD k. 64)

Na zlecenie powoda została wykonana prywatna kalkulacja naprawy, zgodnie z którą koszt naprawy pojazdu wyniósł 10.470,69 zł brutto. Koszt jej wykonania wyniósł 615 zł.

(dowód: prywatna ekspertyza k. 27-32, faktura k. 33)

W dniu 8.06.2015 r. miał miejsce wypadek, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki S. nr rej. (...) należący do K. L..

Pojazd sprawcy zdarzenia ubezpieczony był z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC) u pozwanego.

(okoliczności bezsporne)

K. L. zgłosił szkodę ubezpieczycielowi. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki szkody powstałej w wyniku kolizji i przystąpił do likwidacji szkody. Na potrzeby likwidacji szkody została przeprowadzona kalkulacja. Łączne koszty naprawy z robocizną ustalono na kwotę 2.476,75 zł brutto.

Decyzją z dnia 8.07.2015 r. przyznano i wypłacono poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 2.476,75 zł.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 31.10.2016 r. poszkodowany dokonał cesji na rzecz R. G. wierzytelności z tytułu w/w szkody – prawa do pozostałej części odszkodowania. R. G. przełał w/w wierzytelność na

rzecz (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 30.11.2016 r. Następnie umową z dnia 9.01.2017 r. (...) Sp. z o.o. dokonała cesji w/w wierzytelności na rzecz strony powodowej. O obu cesjach pozwany został powiadomiony pisemnie.

(dowód: umowy przelewu wierzytelności k. 35, 38, 43-44, zawiadomienia o przelewie k. 36, 39, 45, decyzja o przyznaniu odszkodowania k. 46, kalkulacja sporządzona przez ubezpieczyciela k. 47-49, akta szkodowe na płycie CD k. 65)

Na zlecenie powoda została wykonana prywatna kalkulacja naprawy, zgodnie z którą koszt naprawy pojazdu wyniósł 3.502,09 zł brutto. Koszt jej wykonania wyniósł 615 zł.

(dowód: prywatna ekspertyza k. 50-54, faktura k. 56)

W samochodzie S. nr rej. (...) rok pr. 2001 w wyniku kolizji dnia 3.10.2016 r. uszkodzone zostały:

- poszycie przedniego zderzaka – do naprawy,
- przedni prawy błotnik – do naprawy,
- przednie prawe drzwi – do naprawy lakierniczej,
- tylne prawe drzwi – do wymiany,
- tylny prawy błotnik – do naprawy (brak podstaw zakwalifikowania go do wymiany),
- tylna prawa zewnętrzna wnęka koła – do naprawy,
- poszycie tylnego zderzaka.

Koszty naprawy pojazdu przy użyciu części oryginalnych, współczynnika odchylenia dla materiału lakierniczego 100%, stawki za roboczogodzinę 100 zł netto, wynikających z technologii naprawy dodatkowych części naprawczych - wynosi 6.921,74 zł brutto.

W przypadku minimalizowania kosztów, wykorzystaniu zamienników lub części używanych, stawki za roboczogodzinę 80-100 zł netto – naprawa wyniosłaby od 4.650 zł – 6.100 zł brutto.

W samochodzie S. nr rej. (...) rok pr. 2003 w wyniku kolizji dnia 8.06.2015 r. uszkodzone zostały:

- poszycie przedniego zderzaka – do naprawy lakierniczej,
- przedni prawy błotnik – do wymiany.

Koszty naprawy pojazdu przy użyciu części oryginalnych, współczynnika odchylenia dla materiału lakierniczego 100%, stawki za roboczogodzinę 100 zł netto, wynikających z technologii naprawy dodatkowych części naprawczych - wynosi 3.454,32 zł brutto.

W przypadku minimalizowania kosztów, wykorzystaniu zamienników lub części używanych, stawki za roboczogodzinę 80-100 zł netto – naprawa wyniosłaby od 2250-3050 zł brutto.

Kolizyjne uszkodzenie pojazdu powoduje zwykle spadek wartości pojazdu. Spadek ten jest zależny od okresu eksploatacji pojazdu. Przeprowadzenie naprawy z użyciem części oryginalnych w przypadku o pojazdach o długim okresie eksploatacji, może spowodować wzrost wartości pojazdu w przypadku wymiany części znacznie skorodowanych, noszących widoczne cechy dużego zużycia lub zastąpienia części nieoryginalnych częściami oryginalnymi.

W przypadku samochodu S. brak podstaw do przyjęcia, że zakwalifikowane do wymiany części były nadmiernie zużyte, skorodowane lub nie były to części oryginalne producenta. Naprawa z użyciem części oryginalnych nie spowoduje wzrostu wartości pojazdu. Naprawa z zachowaniem reżimu technologicznego producenta pojazdu i użyciu części oryginalnych pozwoli na przywrócenie stanu technicznego pojazdu sprzed szkody. Naprawa pojazdu z użyciem części zamiennych nieoryginalnych nie pozwala na przywrócenie walorów użytkowych i technicznych pojazdu sprzed szkody.

W przypadku samochodu S. (...) brak podstaw do przyjęcia, że zakwalifikowane do wymiany części były nadmiernie zużyte, skorodowane lub nie były to części oryginalne producenta. Naprawa z użyciem części oryginalnych nie spowoduje wzrostu wartości pojazdu. Naprawa z zachowaniem reżimu technologicznego producenta pojazdu i użyciu części oryginalnych pozwoli na przywrócenie stanu technicznego pojazdu sprzed szkody. Naprawa pojazdu z użyciem części zamiennych nieoryginalnych nie pozwala na przywrócenie walorów użytkowych i technicznych pojazdu sprzed szkody.

(dowód: opinia biegłego sądowego z dziedziny techniki samochodowej J. O. k. 94-120, opinia uzupełniająca k. 148-149)

W toku postępowania pozwany dokonał na rzecz powoda dodatkowych wpłat:

- 3.289,16 zł z odsetkami za opóźnienie od 3.11.2016 r. w kwocie 449,13 – tytułem naprawienia szkody w samochodzie S.,

- 573,25 zł z odsetkami od 9.07.2015 r. w kwocie 134,14 zł – tytułem naprawienia szkody w samochodzie S..

(dowód: potwierdzenia wpłat k. 163-164)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów: dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, dokumentów zawartych w aktach szkodowych oraz pisemnych opiniach biegłego sądowego z dziedziny techniki samochodowej.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty, z których dowód przeprowadzono w toku postępowania. Ich autentyczność oraz prawdziwość stwierdzonych w nich faktów nie budziła jego wątpliwości, ani nie była kwestionowana przez strony. W szczególności Sąd uznał za wiarygodne dołączone do sprawy akta szkody komunikacyjnej. Potwierdzają one fakt zgłoszenia szkody, wysokość wypłaconego poszkodowanemu odszkodowania, ponadto zebrana w aktach dokumentacja stała się podstawą opracowania opinii przez biegłego sądowego i w takim zakresie akta te mają istotne znaczenie dla sprawy.

Opinia biegłego ma na celu ułatwienie Sądowi należytej oceny zebranego materiału wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Sama opinia nie może być źródłem materiału faktycznego sprawy ani stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny biegłych. Opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 §1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (por. post. SN z dnia 07 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001/4/64). Specyfika oceny tego dowodu wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej.

Sąd podzielił opinie biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej. W ocenie sądu opinie te były wystarczające do właściwej oceny materiału dowodowego, a w konsekwencji do oceny zasadności żądania powoda. W ocenie sądu nie było potrzeby zlecenia biegłemu sporządzenia opinii uzupełniającej wnioskowanej przez powoda. Biegły wypowiedział się już co do kwestii zasadności zakwalifikowania błotnika tylnego samochodu S.. Swoje stanowisko poparł rzeczową argumentacją, wobec czego odpowiedź przez biegłego na dalsze pytania powoda (k. 158) nie było konieczne.

Przy ustalaniu wysokości odszkodowania należnego powodowi Sąd pominął przedłożone przez niego prywatne kosztorysy. Zgodnie z akceptowanym przez Sąd orzecznictwem stanowi ona jedynie umotywowane stanowisko strony (tak wyrok SN z dnia 09 maja 2007 r., II CSK 77/07, Legalis Numer 82383, wyrok SA w Warszawie z dnia 27 września 2011 r., I ACa 133/11, Legalis Numer 385346).

Fakt powstania szkody, jak również odpowiedzialność pozwanego – zakładu ubezpieczeń, co do zasady nie były w sprawie sporne.

Sąd zważył, co następuje:

W myśl art. 822 k.c., w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłaty określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c.).

Zgodnie z treści art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2060 ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 zd. 1 przywołanej wyżej ustawy, odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Natomiast w myśl art. 436 § 2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody posiadacze tych pojazdów mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych, tj. na zasadzie winy. Wynika z tego, że ubezpieczyciel jest zobowiązany do odszkodowania jeżeli zachowanie posiadacza pojazdu wyrządzającego szkodę było zawinione.

Między stronami bezsporna była kwestia odpowiedzialności pozwanego co do zasady za naprawienie przedmiotowych szkód, zaś spór dotyczył jedynie wysokości należnych powodowi odszkodowań. Dodać też trzeba, że legitymacja powoda wynikała z zawartych umów cesji wierzytelności.

Przez szkodę w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. należy rozumieć różnicę między stanem majątkowym poszkodowanego, jaki zaistniał po zdarzeniu wywołującym szkodę, a stanem tego majątku jaki istniałby, gdyby nie wystąpiło to zdarzenie. Odszkodowanie winno zrekompensować w całości poniesioną przez poszkodowanego szkodę. Skoro zatem odszkodowanie pieniężne ma pełnić taką samą funkcję jak przywrócenie do stanu poprzedniego, to jego wysokość powinna pokryć wszystkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki niezbędne dla przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu. Przywrócenie stanu poprzedniego ma miejsce, jeżeli stan pojazdu po naprawie pod każdym istotnym względem (stanu technicznego, zdolności użytkowania, części składowych, trwałości, wyglądu estetycznego itd.) odpowiada stanowi pojazdu przed uszkodzeniem.

Przywrócenie stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu wiąże się z reguły z koniecznością wymiany niektórych jego elementów, które uległy zniszczeniu. W uchwale 7 sędziów SN z dnia 12 kwietnia 2012 r. III CZP 80/11 (Biuletyn SN 2012/4) przesądzono, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Odszkodowanie powinno być ustalone w kwocie, która zapewnia przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę jako całości. Należy mieć też na uwadze to, że obowiązek

naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy, czy w ogóle zamierza ją naprawiać, a także z zaangażowaniem jakich środków pieniężnych ewentualną naprawę dotychczas przeprowadził. Świadczenie zakładu ubezpieczeń ma bowiem dać poszkodowanemu realną możliwość poprawnego naprawienia pojazdu – zaś decyzją poszkodowanego jest, czy z tej możliwości skorzysta, a jeśli tak – to jaki standard naprawy wybierze i czy będzie to naprawa częściowa, czy całkowita. Ponadto poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwać takiego sposobu naprawy, który będzie najtańszy (tj. najkorzystniejszy dla sprawcy i ubezpieczyciela), lecz może skorzystać z każdej z dostępnych na rynku możliwości naprawy pojazdu, pod tym jedynie warunkiem, że zakres i standard naprawy uzasadniony jest ekonomicznie, a koszt naprawy nie będzie przekraczał normalnej wartości napraw o takim zakresie i standardzie.

Należy wskazać, że wśród ubezpieczycieli wykształciła się praktyka ustalania wysokości odszkodowania za szkodę w pojeździe według cen części nieoryginalnych, nawet jeśli uszkodzeniu uległy części oryginalne pochodzące bezpośrednio od producenta pojazdu, a poszkodowany nie wyraził zgody na ustalenie świadczenia odszkodowawczego według cen części alternatywnych. Obowiązujące uregulowania prawne nie ograniczają jednak praw poszkodowanego do żądania ustalenia odszkodowania z uwzględnieniem cen części oryginalnych (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2012 r., III CZP 85/11, OSNC 2013/3/37). Niewątpliwie wykorzystanie właśnie części oryginalnych zapewnia przywrócenie pojazdowi stanu poprzedniego pod wszystkimi istotnymi względami. W ocenie sądu należy zatem za punkt wyjścia przyjąć, iż zasadą powinno być ustalanie odszkodowania według części oryginalnych. W sprawie o odszkodowanie za szkodę w pojeździe mechanicznym, gdy w następstwie kolizji uszkodzeniu uległy części oryginalne i zachodzi konieczność ich wymiany na nowe, poszkodowanemu co do zasady powinno przysługiwać prawo do odszkodowania ustalonego według cen części oryginalnych pochodzących bezpośrednio od producenta pojazdu. Uprawnienie to jest niezależne od wieku pojazdu, stanu jego wyeksploatowania i faktu, że w obrocie dostępne są również tzw. części alternatywne, (mimo, że są to części o jakości porównywalnej do oryginalnych, a więc nie niższej pod względem parametrów technicznych). Należy wskazać, że dzięki naprawie dokonanej z wykorzystaniem części oryginalnych stan samochodu jest - pod względem technicznym, użytkowym, trwałości i estetyki - najbardziej zbliżony do jego stanu sprzed kolizji.

Należy wskazać, że w/w zasada nie jest oczywiście bezwzględna. Jak jednak zasygnalizował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia sygn. III CZP 85/11, w praktyce może wystąpić sytuacja, w której przedstawiona argumentacja nie znajdzie zastosowania. Dla pełnej kompensaty szkody nie będzie potrzeby wykorzystania części oryginalnych np. wówczas, gdy zniszczona część była już przedmiotem wielokrotnych napraw, lub w przypadku części o prostej konstrukcji, które bez uszczerbku dla jakości mogą być w pełnym zakresie zastąpione częściami nieoryginalnymi, lub gdy zniszczona część oryginalna była do tego stopnia wyeksploatowana technicznie, że nowa część z porównywalnej jakości, będzie miała większą wartość techniczną. W takich sytuacjach nie można wykluczyć, że naprawa z wykorzystaniem części oryginalnych a także stawek autoryzowanych warsztatów doprowadziłaby do zwiększenia wartości pojazdu sprzed kolizji, a tym samym do wzbogacenia poszkodowanego. Takie okoliczności będą jednak miały charakter wyjątkowy. Należy zatem zakładać, jak już wskazano, że dla pełnej restytucji uzasadnione jest ustalenie odszkodowania przy odwołaniu się do cen części oryginalnych i stawek autoryzowanych serwisów. Przesłanki uprawniające do wypłacenia odszkodowania według cen części alternatywnych należy natomiast traktować jako wymagające udowodnienia. W konsekwencji ciężar dowodu, że w danych okolicznościach faktycznych szkoda może zostać w pełni naprawiona przez wypłatę wartości cen części alternatywnych, powinien obciążać ubezpieczyciela. W przywołanej uchwale III CZP 80/11 Sąd Najwyższy stwierdził jednoznacznie, iż dopiero jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że ustalenie odszkodowania według cen nowych części prowadzi do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi.

Podsumowując te rozważania należy wskazać, że Sąd przyjął, iż uzasadnione jest żądanie powoda przyjęcia przy ustaleniu wysokości odszkodowania wartości części nowych oryginalnych. Przemawia za tym fakt, że skoro z przedstawionej dokumentacji nie wynikało, aby uszkodzone części pojazdu zakwalifikowane do wymiany były inne niż oryginalne części użyte przy pierwszym montażu przez producenta i sygnowane jego logo, a ponadto części takie jak karoseria są przewidziane na cały okres eksploatacji pojazdu i nie jest przewidziana ich okresowa wymiana.

Biegły sądowy w swojej opinii także wskazał, że w przypadku przedmiotowych samochodów: S. i S. brak podstaw do przyjęcia, że zakwalifikowane do wymiany części były nadmiernie zużyte, skorodowane lub nie były to części oryginalne producenta. Naprawa z użyciem części oryginalnych nie spowoduje wzrostu wartości pojazdów. Natomiast naprawa z zachowaniem reżimu technologicznego producenta pojazdu i użyciu części oryginalnych pozwoli na przywrócenie stanu technicznego pojazdów sprzed szkody. Naprawa pojazdów z użyciem części zamiennych nieoryginalnych nie pozwoli na przywrócenie walorów użytkowych i technicznych pojazdów sprzed szkody.

W tej sytuacji, dzieląc opinię biegłego, sąd uznał, za zasadne żądanie powoda ustalenia odszkodowania w tym zakresie według cen części oryginalnych. W ocenie sądu w niniejszym przypadku nie zachodzą podstawy do odstąpienia od tej zasady. Jak wynika z opinii biegłego użycie takich części nie doprowadzi do bezzasadnego wzbogacenia powoda, bo wartości samochodów nie wzrosną. Ponadto należy zwrócić uwagę, że w związku z tym, że samochód uległ wypadkowi na skutek zdarzenia komunikacyjnego, niekorzystnie to wpływa na jego wartość. Wartość samochodu powypadkowego jest z pewnością niższa niż takiego samego samochodu, który nigdy nie uczestniczył w kolizji drogowej. Użycie części oryginalnych niewątpliwie pozwala w znacznie większym zakresie przywrócić stan pojazdu do stanu sprzed szkody (jeżeli oryginalne części zastępujemy także oryginalnymi częściami a nie ich zamiennikami).

Sąd przyjął zatem, że należne powodowi odszkodowanie powinno wynieść:

- 6.921,74 zł brutto w przypadku samochodu S.,

- 3.454,32 zł brutto w przypadku samochodu S..

Od w/w kwot należało odjąć kwoty wypłaconego już w toku postępowania likwidacyjnego i w toku niniejszego postępowania odszkodowania.

W przypadku samochodu S. łącznie wypłacono kwoty 2.110,84 zł i 3.289,16 zł. Do zasądzenia pozostała zatem kwota 1.513,74 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3.11.2016 r. do dnia zapłaty, o czym orzeczono jak w pkt I.

W przypadku samochodu S. łącznie wypłacono kwoty 2.476,75 zł i 573,25 zł. Do zasądzenia pozostała zatem kwota 404,32 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9.07.2015 r. do dnia 31.12.2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.01.2016 r. do dnia zapłaty, o czym orzeczono jak w pkt II.

Początkowe daty naliczania odsetek nie były kwestionowane przez pozwanego, a ponadto znajdują uzasadnienie w treści art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 817 § 1, 2 k.c.

Sąd nie znalazł natomiast podstaw do zasądzenia na rzecz powoda kwoty po 615 zł z tytułu kosztów sporządzanych kosztorysów prywatnych, ponieważ jak wynika z treści umowy cesji nie obejmowała ona przeniesienia praw do dochodzenia kosztów z tytułu sporządzonej ekspertyzy. Faktury zostały wystawione na powoda. Należy także zwrócić uwagę, że strona powodowa jest profesjonalistą zajmującym się zawodowo skupowaniem wierzytelności i koszt ten jest kosztem związanym z zakresem prowadzonej przez nią działalności gospodarczej.

Wobec częściowego cofnięcia żądania z uwagi na częściowe spełnienie świadczenia przez pozwanego w toku postępowania, w zakresie opisanym w pkt III wyroku postępowanie należało umorzyć na podstawie art. 355 § 1 kpc w zw. z art. 203 § 1 kpc.

Mając powyższe na uwadze dalej idące żądania podlegały oddaleniu (pkt IV).

Z uwagi na fakt, że powództwo zostało uwzględnione jedynie w części, o kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. przyjmując, że powód wygrał w 54% i w takich proporcjach nastąpiło wzajemne rozliczenie

kosztów. Ustalając te proporce sąd wziął pod uwagę kwoty zasądzone w wyroku oraz te, które zostały wpłacone przez pozwanego w toku postępowania (w tym zakresie powód też jest stroną wygrywającą).

Na koszty poniesione przez strony w rozpoznawanej sprawie złożyły się:

- w przypadku powoda: opłata od pozwu 531 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł, 3600 zł - wynagrodzenia pełnomocnika, co dają łączną kwotę 4148 zł;

- w przypadku pozwanego: opłata od pełnomocnictwa 17 zł, 500 zł – zaliczka na opinię, 3600 zł - wynagrodzenia pełnomocnika, co dają łączną kwotę 4117 zł.

Pozwany winien zwrócić powodowi 54% poniesionych kosztów - czyli 2.239,92 zł, a powód pozwanemu 46% kosztów - czyli 1893,82 zł. Dokonując wzajemnego rozliczenia tych kwot pozwany winien zwrócić powodowi kwotę 346,10 zł i taką kwotę Sąd zasądził na jego rzecz od pozwanego, postanawiając jak w pkt V sentencji wyroku.

W związku z tym, że wynagrodzenie biegłego częściowo zostały wypłacone ze środków Skarbu Państwa, sąd polecił ściągnąć od stron kwoty ustalone stosownie do wyniku postępowania (od pozwanego 57%, od powoda 46%).

SSR Iwona Trzeciak